

end maaffee mange Mangler ved den nuværende kirkelige Tilstand, er dog Hyllieriet et Unde, vi ere frie for.

§ 4 findes en anden Bestemmelse, som jeg skal tillade mig at henlede Dymærksomheden paa. Der staaer nemlig iblandt de Kirken vedrørende Anliggender, over hvilke Kirkeeraadet skulde høres: „en anden Fordeling af de Kirken tillagte Indtægter.“ I Reglen idetmindste skulde der altsaa ikke kunne raades over Kirkens Indtægter, uden at Kirkeeraadet var hørt, og det, hvorom der skulde kunne være Tale, indskrænke sig til en anden Fordeling af Indtægterne. Disse Ord ere overmaade mistænkelige. Blive de staaende, saa vil man meget let deraf kunne udlede den Slutning, som man ogsaa andetsteds har hørt fremsat som Paa-stand, at de Indtægter, som Kirken nu har, tilhøre Kirken og ikke Staten; og Udtrykkene blive saameget mere mistænkelige, som vi i Grundloven ligesrem have de Ord givne, som her maatte staae. Der staaer nemlig i Grundlovens af den ærede Forslagsstiller citerede § 3: „Den evangelisk-lutheriske Kirke er den danske Folkekirke og understøttes som saadan af Staten.“ Naar der altsaa tales om, hvad Kirken faaer af Staten, saa have vi her de Udtryk, der bør bruges; der bør ikke tales om „en anden Fordeling af de Kirken tillagte Indtægter,“ men der maa være Spørgsmaal om Kirkens Understøttelse af Staten; det er det, der skal tales om. Jeg kan ikke vide, om de ærede Forslagsstillere maaffee kun have tænkt det Samme, som siges i Grundlovens § 3; men jeg maa for mit Vedkommende paa det Bestemteste nedlægge Indsigelse imod, at Forholdet opfattes saaledes, som det efter de Udtryk, her staae, vistnok maa kunne opfattes.

En æret Rigsdagsmand, som havde Ordet kort før mig (S. A. Hansen), har udtalt, at han ansaae det for ønskeligt, at man lod Sagen gaae til 2den Behandling, for at man kunde faae en Komiteebetænkning at henvise til; men jeg troer ikke, at dette er fornødent. Jeg troer neppe, at jeg tager Feil af Stemningen her i Salen, naar jeg siger, at den er for at forkaste dette Forslag, og skal det da

gaae al Kjødets Gang, saa synes mig, at man bør gjøre Pinen saa kort som muligt og derfor stemme imod Sagens Overgang til 2den Behandling.

Safs: Jeg maa takke D'Herrer Forslagsstillere, og navnlig den ærede Forslagsstiller, som talte idag, for Indbringelsen af dette Forslag, thi jeg føler mig overbevist om, at han virkelig, at han fuldt og fast er af den Formening, at dette Forslag i en ikke ringe Grad vilde hjælpe til at uddanne Kirkens Stilling her i Landet og bidrage til at udvikle og fremme det kirkelige Liv. Ligesaa vist som jeg troer, at dette er hans Formening, ligesaa vist maa jeg forsikre, at det er min fulde Overbeviisning, at et saadant Forslag vil tjene til at faade den sande Kirke og forhindre det sunde kirkelige Liv. — Den ærede Forslagsstiller har omtalt, at det skulde være Hensigten med dette Forslag, at berede Folketiken en selvstændig Stilling. Folkekirken har som Folkekirke — dog det er vistnok denne Benævnelse, om hvis Mening vi ikke ere enige, da jeg anseer Folkekirke ligesaa vel som Bavekirke eller Statskirke eller hvilke Benævnelser man end ellers vil bruge for Formen, for væsentligt forskjellige fra den sande Kirke — ikke nogen Selvstændighed, alene af den simple Grund foruden andre, at den nyder Understøttelse af Staten, og, saa længe det er Tilfældet, kan den virkelig ikke gjøre sig fri for Statens Herredømme; den staaer under Statens Tilsyn, har bestandigt gjort det og vil vedblive at gjøre det, saalænge som denne Form bevares. Saalænge den evangelisk-lutheriske Kirke, for at bruge Grundlovens Ord, staaer her som Folkekirke, kan den ikke blive fuldkommen fri og selvstændig. Den virkelige Kirke er fri og selvstændig, men det er Folkekirken ikke og kan ikke være, og naar den ærede Forslagsstiller, for at bevise, at dette burde den være, har ført os tilbage til Kirkens første Aarhundreder, da maa jeg tilstaae, at det forundrer mig, at han har ansillet en saadan Sammenligning; thi det passer virkelig aldeles ikke. I de første christne Aarhundreder var Kirken fri — der var dengang hverken Folkekirke, Bavekirke eller Statskirke — den modtog ikke